

MAHARASHTRA STATE BOARD OF NURSING AND PARAMEDICAL EDUCATION, MUMBAI

IRREGULAR BATCH

SUPPLEMENTARY EXAMINATION IN GENERAL NURSING AND MIDWIFERY
FIRST YEAR

**COMMUNITY HEALTH NURSING—I (INCLUDING COMMUNITY HEALTH
NURSING, ENVIRONMENTAL HYGIENE, HEALTH EDUCATION,
COMMUNICATIONS SKILLS AND NUTRITION)—PAPER-IV**

FRIDAY, 11TH AUGUST 2023

[TIME : 9-00 A.M. TO 12-00 P.M.]

(TOTAL MARKS—75)

1. The Candidate must write her/his Seat Number in **ENGLISH**.
2. Please note that the question paper set in **ENGLISH** version is final for any doubt in **MARATHI** paper.

	Marks
1. (a) Select the most appropriate answer from the following and complete the sentence :—	(05)
(1) A disease caused by the bite of a female Anopheles mosquito is	
(a) Dengue (b) Yellow fever	
(c) Malaria (d) Chikungunya.	
(2) Rehabilitation and disability limitations are level of	
(a) Primordial prevention (b) Secondary prevention	
(c) Primary prevention (d) Tertiary prevention.	
(3) The First referral unit (FRU) is	
(a) P.H.C. (b) District hospital	
(c) Rural hospital (d) Sub centre.	
(4) To protect the child against Tuberculosis vaccine is given.	
(a) DPT (b) TT	
(c) BCG (d) OPV.	
(5) The cold chain equipment used at PHC level for storage of vaccine is	
(a) ILR (b) Cold box	
(c) WIC (d) Deep freezer.	
(b) Match the following :—	(05)
‘A’ Group	‘B’ Group
(i) Oral hygiene	(a) Communication barrier
(ii) A.V. aid	(b) Cooking method
(iii) Steam under pressure	(c) Poster
(iv) Deafness	(d) Cyanosis
(v) Bluish discolouration	(e) Pyorrhoea.

- (c) State **true** or **false** :— (05)
- (i) Night blindness is caused by deficiency of "Vitamin D"
 - (ii) ORS helps in the treatment of dehydration.
 - (iii) Roughage in diet helps in prevention of constipation.
 - (iv) Koplik's spot is a feature of Vitamin 'C' deficiency.
 - (v) Exclusive breast feeding should be given to child for first 3 months only.
2. Write short notes on (any **three**) :— (15)
- (a) Objectives of under Five Clinic.
 - (b) Bag technique.
 - (c) Mid day meal programme.
 - (d) Principles of record keeping.
 - (e) Home management of diarrhoea.
3. State difference between (any **three**) :— (15)
- (a) Deep well and Shallow well.
 - (b) Slow sand filter and Rapid sand filter.
 - (c) Health education and Health propoganda.
 - (d) Active immunity and Passive immunity.
 - (e) Hospital nursing and Community health nursing.
4. Answer the following questions :—
- (a) Define primary health care (02)
 - (b) Write principles of primary health care (05)
 - (c) Elements of primary health care (03)
 - (d) Role of nurse in primary health center. (05)
- OR**
- (a) Define balance diet. (02)
 - (b) Explain classification of food by its chemical composition and sources. (03)
 - (c) Write principles of cooking. (05)
 - (d) Write about nutritional problems in India. (05)
5. Answer the following questions :—
- (a) Qualities and functions of community health nurse. (03)
 - (b) Explain steps of family nursing process. (06)
 - (c) Importance of records and reports in community health nursing. (03)
 - (d) What are the barriers in communication. (03)
- OR**
- (a) What are the purpose of home visiting. (03)
 - (b) Write the steps of home visiting. (04)
 - (c) Write the principles of home visiting. (04)
 - (d) Importance of home visits. (04)

महाराष्ट्र राज्य शुश्रूषा व परावैद्यक शिक्षण मंडळ, मुंबई

अनियमित सत्र

जनरल नर्सिंग आणि मिडवायफरी पुरवणी परीक्षा

प्रथम वर्ष

सार्वजनिक आरोग्य परिचर्या-१(इनक्ल्युडींग कम्युनिटी हेल्थ नर्सिंग, एन्व्हायरमेंटल हायजिन, हेल्थ एज्युकेशन, कम्युनिकेशन स्किल्स आणि न्युट्रीशन) पेपर-४

शुक्रवार, दिनांक ११ ऑगस्ट २०२३

[वेळ: सकाळी ९-०० ते दुपारी १२-०० वाजेपर्यंत]

(एकूण गुण — ७५)

१. उमेदवाराने तिचा/त्याचा आसन क्रमांक इंग्रजीमध्ये लिहावा.
२. मराठी भाषेतील भाषांतरातील अडचणींसाठी इंग्रजी भाषेतील प्रश्नपत्रिका अंतिम राहिल.

गुण

१. (अ) खालील पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडून वाक्य पूर्ण करा :—

(०५)

(१) मादी अँनाफिलीस डास चावल्यामुळे आजार होतो.

(अ) डेंग्यू

(ब) येलो ताप

(क) हिवताप

(ड) चिकनगुनिया.

(२) पुनर्वसन व अपंगत्व ह्या पायऱ्यात मोडतात.

(अ) प्रथम (आद्य) कालीन

(ब) दुय्यम स्तर प्रतिबंधन

(क) प्राथमिक स्तर प्रतिबंधन

(ड) तृतीय स्तर प्रतिबंधन.

(३) प्रथम संदर्भसेवा करण्याचे ठिकाण आहे.

(अ) प्राथमिक आरोग्य केंद्र

(ब) जिल्हा रुग्णालय

(क) ग्रामीण रुग्णालय

(ड) उप केंद्र.

(४) बाळाला क्षयरोगापासून संरक्षण मिळण्याकरिता लस दिली जाते.

(अ) डीपीटी

(ब) टी.टी.

(क) बीसीजी

(ड) ओपीव्ही.

(५) प्राथमिक आरोग्य केंद्रस्तरावर लसीचा साठा करण्यासाठी शीतसाखळी चे हे साहित्य वापरले जाते.

(अ) आय. एल. आर.

(ब) कोल्ड बॉक्स

(क) डब्ल्यू.आय.सी.

(ड) डीप फ्रीजर.

- (ब) योग्य जोड्या जुळवा :—

(०५)

‘अ’ गट

‘ब’ गट

(१) मौखिक स्वच्छता

(अ) संवादातील अडथळा

(२) दृक्श्राव्य साधन

(ब) पाक कलेची एक पद्धत

(३) वाफेचा दबावाखाली

(क) पोस्टर

(४) बहिरेपणा

(ड) सायनोसिस

(५) निळसरपणा

(इ) पायोरिया.

(क) खालील विधाने चूक की बरोबर ते लिहा :—

- (१) रात्र आंधळेपणा हा "जीवनसत्त्व ड" च्या अभावामुळे होतो.
- (२) ओ.आर.एस. हे शरीरातील जलशुष्कता कमी करण्याची उपचार पद्धती आहे.
- (३) आहारामध्ये रेशेदार पदार्थांमुळे बद्धकोष्ठतेवर प्रतिबंध होतो.
- (४) कॉप्लिक स्पॉट हे चिन्ह, जीवनसत्त्व 'क' च्या अभावामुळे दिसतात.
- (५) निव्वळ स्तनपान बाळाला फक्त तीन महिने दिले पाहिजे.

२. टिपा लिहा (कोणत्याही तीन) :—

(१५)

- (अ) बालकांचे चिकित्सालयाची उद्दिष्टे.
- (ब) बॅग वापरण्याची पद्धत.
- (क) मध्यान्ह आहार कार्यक्रम.
- (ड) नोंदणी करण्याची तत्त्वे.
- (इ) घरच्या घरी अतिसाराचे व्यवस्थापन.

३. फरक स्पष्ट करा (कोणतेही तीन) :—

(१५)

- (अ) खोल विहीर व उथळ विहीर
- (ब) स्लो सॅण्ड फिल्टर व रॅपिड सॅण्ड फिल्टर
- (क) आरोग्य शिक्षण व आरोग्य प्रचार
- (ड) सक्रिय प्रतिकार शक्ती व निष्क्रिय प्रतिकार शक्ती
- (इ) रुग्णालय परिचर्या व सामाजिक आरोग्य परिचर्या.

४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—

- (अ) प्राथमिक आरोग्य सेवा व्याख्या लिहा. (०२)
- (ब) प्राथमिक आरोग्य सेवा तत्त्वे लिहा. (०५)
- (क) प्राथमिक आरोग्य सेवा चे घटक लिहा. (०३)
- (ड) प्राथमिक आरोग्य केंद्रामधील आरोग्य सेविकेची भूमिका. (०५)

किंवा

- (अ) समतोल आहाराची व्याख्या लिहा. (०२)
- (ब) अन्नाच्या रासायनिक रचनेनुसार व स्रोतानुसार वर्गीकरण स्पष्ट करा. (०३)
- (क) अन्न शिजवण्याच्या पद्धतीचे तत्त्वे लिहा. (०५)
- (ड) भारतातील पोषण समस्येबद्दल लिहा. (०५)

५. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—

- (अ) सामाजिक आरोग्य परिचारिकेचे गुणवैशिष्ट्ये व कार्याबद्दल लिहा. (०३)
- (ब) फॅमिली नर्सिंग प्रोसेसचे टप्पे सुस्पष्ट लिहा. (०६)
- (क) सामाजिक आरोग्य परिचर्यामध्ये नोंदी व अहवालाचे महत्त्व लिहा. (०३)
- (ड) संवादातील अडथळे कोणते आहे. (०३)

किंवा

- (अ) गृहभेटीचे हेतू लिहा. (०३)
- (ब) गृहभेटीचे वेगवेगळे टप्पे लिहा. (०४)
- (क) गृहभेटीचे तत्त्व लिहा. (०४)
- (ड) गृहभेटीचे महत्त्व लिहा. (०४)